

דעות אחרונות

יזהר הס • התבוללות

המהפכה הצרפתית

עמדה לאומית או תרבותית, אבל לא ניתן להישאר אריש אליה. הנתונים הסטטיסטיים ברורים. אנו מתמעטים, ואם לא נדע להתמודד עם המגמה ההיסטורית הזו נצטמצם בממדים מבהילים.

שיח השנאה החררי נגד הזרמים הלא אורתודוקסיים מסמא את העין. רבים, ובהם גם פוליטיקאים חילונים גמורים, עו- נים אמן אחרי דרעי וגפני שמפעם אחר פעם מתלהמים בטענה שההתבוללות בתפוצות היא בגלל הקונסרבטיבים והרפור- מים. אלא שזה כל כך מופרך שקשה לדעת ממה להתחיל. זה אפילו לא יוכח תיאולוגי. זו בורות לשמה.

מי שמבין את זה, מי שנאבק, משקיע משאבי רוח וחומר הם הקונסרבטיבים והרפורמים. כבר מאות שנים – מאז שה- תנועות האלו באו לעולם – הן מתמודדות באומץ ובהצלחה עם האיום המבורך (כן, אוקסימורון) שהאמנציפציה והמורד- נה הרעיפו על העם היהודי. לכל אחד מהזרמים הרתיים בעם היהודי – אורתודוקסים, קונסרבטיבים ורפורמים – יש הש- קפה יהודית מבוססת ומוצדקת בעיני עצמה. אלא שאין כאן שאלה של נכון או לא נכון וגם לא שאלה של מי צודק. המי- ספרים מדברים. לאורתודוקסיה, המייצגת מי עוט קטן בעם היהודי, יש פתרון שמתאים למעטים. נקודה. הגבהת החומות לא מייצרת יותר יהודים, היא גם מעולם לא ייצרה. זה מיתוס. אל מול מציאות בה הכי קל זה להתבולל, עומדות שתי הת- נועות הליברליות ונותנות פייט. כל אחת בשטתה, כל אחת עם הצלחותיה וכישלונותיה, אבל מי ששייך אליהן מתבולל הרבה פחות. הן הפתרון, לא הבעיה. הן נאבקות – ביצירתיות, באמונה, בהרבה אהבה – להפוך את היהדות לרלוונטית, לה- תאים את מסורת ישראל לעת הזו. אגב, זה גם מה שחול'ל עשו בשעתם.

אז בפעם הבאה שמישהו יגיד לכם "שהקונסרבטיבים והרפורמים אשמים בהתבוללות", תקנו לו כרטיס לצרפת. המציאות, מה לעשות, הפוכה בתכלית.

עו"ד יזהר הס הוא מנכ"ל התנועה המסורתית

כחצי מיליון יהודים חיים היום בצרפת, רי- במ יוצאי תונים, אלג'יר ומרוקו. שיעור הנישואים בין יהודים ללא-יהודים, שיעור ההתבוללות, עומד על כמעט 50%. זה פחות מארה"ב (65%), אבל יותר מקנדה (35%). בשני המקומות הללו – ארה"ב וקנדה – רוב היהודים הם קונסרבטיבים ורפורמים. לעומת זאת בצרפת מספרם לא עולה על 2%. ביחה.

והנה, יהודי צפון-אפריקה, שהגיעו ברובם לצרפת רק באמ- צע המאה שעברה, ופגשו רק את האורתודוקסיה, בלי הפרעות ורעשי רקע, עברו בזמן שיא תהליך של התבוללות מואצת. מה שקרה באמריקה במאתיים שנה, קרה בצרפת בחמישים. האורתודוקסיה, בלי להתכוון, הצליחה בשיטתיות לנכר את רוב יהודי המדינה מזהותם. היא לא הייתה רלוונטית עבו- רם. אם היו שם קונסרבטיבים ורפורמים, זה היה נראה אחרת. אינני אוהב את המילה "התבוללות". יש בה משהו מתנ- שא, פטרוני. המונח המכובס "נישואים בין-דתיים" מתאים יותר, הוא פחות שיפוטי. אבל עזבו את המילה, הבעיה עצי- מה אקוטית. המורדנה הציבה אתגר מטלטל בפני היהודים. החילון מזה, והאפשרות להיטמע מזה, הפכו את הבלתי אפשרי לאפשרי. אלמלא האנטישמיות, שמעת לעת הרימה ראש וצימצמה את המגמה; ואלמלא הציונות שהציעה קיום יהודי גם ללא מצוות; ואלמלא השואה שטרפה את הקלפים מכיוון אחר – הנישואים הבין-דתיים בין בני העם היהודי לבני דתות אחרות היו מרקיעים שחקים אף יותר מהיום. המקום היחיד בו העם היהודי גָּדַל הוא כאן, בישראל. ולא משום שאנו טובים יותר או איתנים יותר מבחינה לאומית, תרבותית או דתית, אלא מפני שאנו חיים בחברת רוב. אנחנו "מתבוללים" ביי- ננו לבין עצמינו.

הנישואים הבין דתיים בתפוצות צריכים להטריד את כל מי שהמשכיותו של העם היהודי יקרה לליבו. אפשר לגשת אל הסוגיה הזו מנקודת מוצא דתית, אפשר להתחבר אליה מתוך

אלמלא האנטישמיות, שמעת לעת הרימה ראש וצימצמה את המגמה; ואלמלא הציונות שהציעה קיום יהודי גם ללא מצוות; ואלמלא השואה שטרפה את הקלפים מכיוון אחר - הנישואים הבין-דתיים בין בני העם היהודי לבני דתות אחרות היו מרקיעים שחקים אף יותר מהיום. המקום היחיד בו העם היהודי גָּדַל הוא כאן, בישראל

